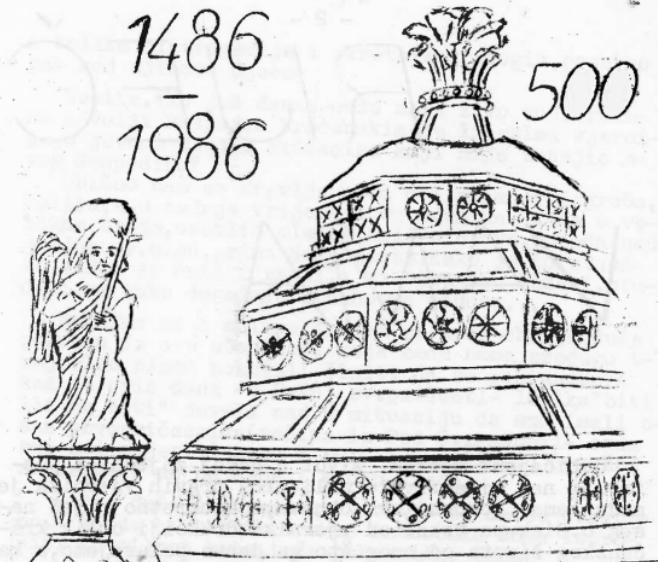

LANTERNA SV. MARKA

1486
—
1986

500

BR.

186.

LANTERNA
sv.marka

RIJEĆ

VAMA

Uobičajeni vjerski život u našoj zajednici postavlja nam misao: vrlo mali broj pravih vjernika je među nama. Pokoncilska obnova, a konkretno riječ našeg o.Biskupa traži od vjernika drukčiji oblik kršćanskog života od onog što ga danas pokazujemo, a kakov smo naslijedili od prošlosti. Mnogi nam se katolički deklariraju da su "vjernici", a vjeru svojim životom vrlo malo prakticiraju: jedva jednom godišnje.

Ali ovo naše vrijeme imperativno zahtijeva od vjernika VJERU ŽIVJETI. Osobno, obiteljski, na ulici, na radnom mjestu, sa svojom djecom, uvijek. Životno svjedočenje je bitni uvjet da netko bude zaista kršćanin. Kršćani samo na riječi slični su skrivenim kršćanima koji nisu nikomu od koristi pa ni samima sebi.

Zato danas vidimo sjene naših ljudi kako milje unakoško kao bezvjernici, vrlo često kao neprijatelji našega Isusa. A pred nekoliko godina, u predvečerje odrekuća, pršili se i uvjerasvali kako će oni "u srcu biti uvik ono što jesu". Poplava odrekuća je mnoge preplavila i odnijela ih sa obala vjere.

A kolike li tragedije i okreta kod mnogih, posebno pak kod njihove djece-

Recite.tko još danas među nama živo vodi računa o volji Božjoj, o kršćanskim dužnostima vjernika, o javnom životu kršćanina koji nije zatajio svog Gospodina?

Obično nam se stavlja pred oči primjer Zagreba, Splita, a u zadnje vrijeme i Dubrovnika- kako u velikom broju, osobito mlađe, hrli u crkve, pohoda nedjeljnu sv.misu, prima Sakramente. Kako je to utješno, vedro za čuti i znati. A mi ostajemo ledeni, otuđeni, na rubu događaja i duhovne obnove.

Nadajmo se i molimo da nam se srca obrate, duše pokrenu iz ove učmalosti koja među nama predugo traje. Što nismo pokušali činiti da se pokrenemo? A kad je ovih dana -o Prvoj sv.pričesti- logika "biti ili ne biti" dovela nas u situaciju da smo imali osam prvičesnika(većina iz Pod Sv.Antuna)- onda smo svi osjetili tugu i bol. Iznosili smo optužbe na druge, a ne na sebe i svoju djecu...

Dobre duše i zajednica- molimo se da se obratimo. A možda bi trebao i skup izabranih duša isprositi tu milost kroz teže pokorničke čine?

Svjetli momenti koji prohуje kroz godinu a da im ne bude trajnog traga ne mogu zadovoljiti niti nas ispričati. Takvi su naši Veli petki, Čarske svečanosti, Vela Gospa osobito u Blatu, pa Sv.Todor, itd. Ali nas ipak sve to skupa tješi, podržaje i uvjera-va kako je veliko mnoštvo milosnih darova vjere kod naših kršćana poput tinjalog ugarka ispod pećela koji se iz godine u godinu nakuplja, stiže i čuva ako ne kao vatru, a ono kao žižak vjere i svjedočenja.

Kad ćemo doživjeti i gledati trajan, živ, bez pridržaja naš duhovni

OBRISI USKRSA

P O V R A T A K (?)

" Gle,vraćaju se; ah gle,kako krmaju,
gle im spore i plašljive noge,
gle kako se spotiču,gle nesigurnog vrludanja !

Gle,vraćaju se jedan po jedan,
prestrašeni,kao napola budni;
ko da bi se snijeg skanjivao pasti
i mrmljao u vjetru,
spreman da se vrati.

To su oni što su se uzdizali
"na krilima strahopočitanja",
To su nepovredivi! Bogovi krilatih postola !
A s njima srebrni psi što njuše tračni trag..."-

pjeva amerikanka Ezra Pound(1885-1972).

A mi nestrpljivo i željno iščekujemo hitre promjene ljudi. Za to sazrijevanje potrebita je osvjetljena savjest,tužno iskustvo i svijest proigrane sreće.

Na sve ovo opominje nas često ispravna,jetka riječ svećenika ili pak blagi njegov odnos kojim prekrivam nemar a neki i odreknuće od dužnosti.A tako ve isprike nisu predviđene za vrata smrtnog susreta s Kristom Sucem. A to nikomu ne mora biti daleko!

Stoga treba misliti i moliti:

"Tvoja božanska usta,zlatna kovnica jezika,
Sve riječi što ih padom povukoh u blato,
-Da se na njima opet iskuje tvoja slika-
Crpeć iz rudnika milosti,optaću suhim zlatom.
Ko rastavljeno zlato milost se tvoja lije,
Daj da mi duša bude bocom što je pije.

Američki pjesnik

Edward Taylor(1645-1729)

Ti ne trpiš više,ne umireš više.
Smrt je uvijek bila otajstvo made.
Sa životom smrti život ne propada,
Jer iz groba tiho neumrlost diše...

Zato smo Ti teški navalili kamen,
Jer smo -lude- htjeli da umreš zavazda.
Ovu Tajnu vjere i potrebe znamen.

Sidi u maš ponor u živici stijeni,
i potresi snagom Usksra i nade,
Da nam duše opet budu čiste,mlađe.

Jer je jutros tijelo otvorena rāka,
Da Te u se primi -da-Te zemlja grli,
I da s Tobom bude: Život neumrli !

Mirko Talajić

USKRSNU !

Uskrsnu Isus nek svako to zna:
Uskrsnu,da novi život nad dā.
Uskrsnu,da budemo braća svi:
Bogati,siromašni,i ja i ti!

Al'prije svog Usksra
Morao je svoju Kalvariju proći.
Dao nam je uzor da samo tako
možemo i mi do usksra doći.

Isuse Kriste,naš uskrsli Brate,
Udjeli nam snagu za borbu života.
Koraci naši neka Tebe prate,
Znademo dobro: čeka nas Golgota!...
A. S.

Broj se bratima penja prema 300, a općenito se govorи da do sada ne vidjesmo toliko mnoštvo duša u procesiji i na obredu.

Među pouzsksnim svetkovinama spominjemo Tijelovo. Bilo je stotinjak bratima i masa svijeta. Broj djece je bio nešto manji što je razumljivo kada su ona u isto vrijeme zauzeta drugim obavezama.

Kako je poznato na Glavici Sv. Antuna održaje se nedjeljna i blagdanska sv. Misa redovito ujutro. Don Marinko to drži redovito i vrlo marljivo kako i slobodni vjeronauk za tamošnje mlade. Raspršeni vjernici u tim stranama polako se skupljaju pokazujući svoj živi interes za nužnost gradnje vjerskog objekta u donjem dijelu ovog predjela. Nedjeljno redovito dolazi sv. misi do pedesetak osoba.

A na dan sv. Antuna Padovanskoga okupila se masa vjernika tako da je sav prostor pred Svečevom crkvicom bio posve ispunjen vjernicima.

Da imamo vjerski objekt u donjem dijelu zasigurno bi daleko veći broj vjernika ispunjalo svoju kršćansku dužnost u svim vidovima. Na nama je da strpljivo čekamo odobrenje i dozvolu mjesnih vlasti za gradnju ovakvog objekta. To je utemeljeno na zakonu, na pravednosti, na nužnosti i na našem obrazu pogotovo pred turistima od kojih mnogi žele kraj hotela imati mogućnost obaviti svoje vjerske dužnosti.

Zaključit ćemo ovaj skromni prikaz minule liturgijske godine sa Prvom sv. pričešću naših najmladih, a koja je bila 29. lipnja, u nedjelju Sv. Petra i Pavla.

Uslijed pravičnosti odabiranja bilo ih je ukupno osam. Otpali su oni koji nisu redovito pohađali vjeronauk i nedjeljnu misu. Tako je taj Dan bio dan radoći za jedne, a za druge dan raznišljanja. Za kršćane slijedi samo jedna poruka i pouka učiti u obitelji djecu kršćanskom životu, redovito ih slati na vjeronauk i nedjeljnu sv. misu.

Nadamo se da će izostala djeca slijedeće godine uprijeti se u svoje kršć. dječje dužnosti i obaveze.

LITURGIJSKA KRONIKA

U predbožićno vrijeme bila nas zahvatila zimska hladnoća. Mislili smo da će nam ova godina biti "dugotrajna" pa će nam se svetkovine otezati. Međutim i sa liturgijskog gledišta sve je teklo tako žustro i hitro da ostajemo iznenadeni. Već polovica godine prolazi, a druga će ubrzo.

Pregledavajući svoje bilješke minulog vremena pisam zabilježio nešto osobito u događajima crkvenog zbivanja. Jedni bi nadodali: "Eto vidite, sve vam prolazi tradicionalistički a da se nešto novi ne događa!" A drugi se raduju: "Kako nam je bilo lipo; koliko puno svita kako nikada!"... Razni uksusi i sudovi.

Tako bismo raznorodno mogli pisati o našem Božiću i Uskrsu. Činjenica je da je i ove godine u crkvama i kućama slavio se Božić veoma svečano, kršćanski. To znači i sakramentalnim životom. Jaslice u Veloj crkvi okupljale su vjernike, posebno djecu diveći se ukusnom aranžmanu Časnih sestara.

A činjenica je da smo dane Vele sedmice, pogotovo zadnje dane slavili na naš jedinstveni način oslavljajući nas sretnim, zadovoljnim, ponosnim.

KRONIKA DOGADAJA krada zlata

U jesen prošle godine bijaše otkriveno da je sakrivena zidna kasa u smokviškoj crkvi otvorena i iz nje odneseni zavjetni darovi u srebru i zlatu.

Mnogo bijaše onih koji se blatom krađe nabacivali po svećeniku.

Međutim brižni i oprezni članovi SUP-a iz Korčule, kroz dva mjeseca otkrili su počinitelje te obojica kradljivca bijahu lišena slobode. Dragocjenosti su pronađene i vraćene vlasniku.

Okružni sud u Dubrovniku počinitelje je osudio i sada izdržavaju odmjerenu kaznu.

I ovaj bolan slučaj poučava nas da je sigurno mjesto čuvanja ovakvih dragocjenosti neposredna blizina življenga ljudi pa u takvoj blizini treba čuvati dragocjenosti.

grom u crkvu

U rane jutarnje satove 10. veljače ove godine uz veliko nevrijeme i oluju grom je udario u kameni križ na vrhu pročelja novi

je crkve na Vrniku. Razorna sila povlačila se po pročelju crkve, razlomila kamenu rozetu, pragove i vratnice i dio staklenih prozora. Ugrađeni spomen natpis o blagoslovu crkve grom je izbacio smrvivši ga u komade.

Šteta je velika. Ali vrijedni Vrničani i prijatelji potrudit će se da se šteta popravi i za dan Gospe od Škoja (2.VII) sve bude obnovljeno i na mjestu.

obnovljeni mostovi

Prokura Bratovštine Svih Svetih, uz požrtvovno zauzimanje čuvara Zbirke Dinka Duževića, pobrinuli se da spojni most između bratimske kuće i crkve postave obnovi. Poslove je izvršilo Grade no pod. u Korčuli.

Bratovština vodi brigu kako bi se u budućnosti pristupilo obnovi i krova na bratim. kući kako bi time bili zaokruženi potrebiti radovi na ovim sakralnim objektima.

A Prokura Bratovštine Gospe od Utjehe, uz osobito požrtvovanje i rad prokuratura Anta Portolan, posve je sredila izložbeni prostor svoje dvoranе i obnovila spojni most crkve sa dvoranom. Ujedno je obavljen nužni zahvat na krovu Gospine kapele. Bit će veliki posao i tražit će ogromna sredstva za uređenje krova crkve i kapele, a osobito kupole.

sanacija zvonika

Nakon iščekivanja od četiri godine, u režiji Reg. zavoda za zaštitu spomenika kulture u Dalmaciji iz Splita, a uz velike izdatke RSIZ-a nauku i kulturu u Zagrebu, započeli su radovi oko sanacije gornjeg dijela zvonika korčul. katedrale. Društvo prijate-

Zlatomisnik

13.travnja ove godine u Bardolinu u sjev. Italiji naš sumještanin Don Romano Gerichievich slavio je sa svojom salezijanskom braćom svoju Zlatnu misu. Odnjihani je na našim žalima, a u teškim godinama rata bio je župnikom na Lastovu.

U Katedrali smo na nedjelju slavlja komemorirali Zlatomisnika i zaželjeli mu blagoslov i pomoć nje-
gove Nebeske Majke kao i blagopok.zemaljske majke
tete Jakice u njegovom potpunom darivanju svoga života i svećeništva Bogu,Crkvi i dušama.

Kršinić u Korčuli

Za budući Memorijalni muzej djela proslavljenog našeg kipara Frana prof Kršinića već se nalazi u s-
premi Muzeja grada nekoliko velikih i manjih bronča-
nih figura.

Međutim pred Domom zdravlja,pred novim odjelom Rodilišta postavlja se kompozicija "Majčina igra". A na staroj obali,u zelenoj površini ukrasnog cvijeća,brončana kompozicija "Njegovateljica ruža".

Tako se pomalo naš grad odužuje uspomeni i veličini ovom našem Umjetniku hrvatske slave.

Vodovod

13.lipnja,uz veliku službenu i pučku svečanost na Plokati,otvoren je vodovod kojim teče voda iz Ne-
retvanskog kraja.

Ovoj svečanosti sudjelovao je Ante Marković, pred-
sjednik Predsjedništva SRH uz mnoge druge ličnosti Republike i ovog kraja.

Održano je nekoliko pobudnih govora i isticala

lja korčul.starine posudilo je skupocjenu metalnu armaduru koja se polako diže na zvoniku. U jesen će se zdušno pristupiti stvarnoj obnovi zvonika.

Arnerićevi dvori

Čini nam se da se ostvaruje jedan davnji san i želja mnogih, a to je doživjeti obnovu ruševnih kuća i palače "Arneri" na pijaci sučelice Katedrali.

U tu svrhu priskače upomoć kako jedna američka fundacija sa zamašnom svotom, tako i Republika. Vrijedne ruke arhitekta iz Reg.zavoda za Dalmaciju u Splitu i drugi ulažu mnogo truda da buduća obnova bude što savršenija. Posao radova i obnove nalazi se u rukama najboljih stručnjaka. Teoretski plan ove obnove izradio je pred nekoliko godina arh.Nikica Ivančević što će također biti baza ovom planu.

Dakako, ovaj posao biti će moguć u etapama. Očekujemo u jesen da se započme s konkretnim poslom.

Stan u Zagradcu

Pred godinu dana zajmom i naporom svih župskih fondova, osobito Opatske riznice, uplatili smo cijenu koštanja novog dvosobnog stana na ime Kaptola u Korčuli. Ovo će služiti pastoralnim potrebašma za prisutnost svećenika u tom novom dijelu našeg grada. Njegova puna vrijednost biti će, kada Mjesne vlasti shvate zakonitost i nužnost gradnje sakralnog objekta u tom području. Za to se molbama i predstavama borimo - kako je poznato - već 15 godina. To traže pastoralni, moralni pa i turistički razlozi. Svojevremenno su intervenirali osobno i članovi Saborske komisije za odnos s vjerskim zajednicama u Republici - ali sve je ostalo samo na obećanjima lokalnih vlasti.

Silom prilika pa i ovakva prisutnost svećenika u tom području biti će od duhovne koristi.

vrijednost i važnost vodovoda, toliko je važan za cijeli Otok i turizam koji će tako ostati kao jedan od kapitalnih poduhvata stoljeća i za Pelješac i Lastovo.

Puštanje vode popratile su gradske sirene i sva naša zvona radujući se ovom toliko potrebnom i krišnom uspjehu izgradnje ovog grada i kraja.

A početkom mј.srpnja montiran je na Plokati veliki, brončani "pucal"-djelo našeg kipara Radoslava Duhovića- neposredno ispred nove zgrade Splitske banke. Tako ovaj naš središnji, trgovачki trg dobiva novi sadržaj. Uskoro će pak sa zapadne strane dovršavati se monumentalni spomenik Palim borcima.

Ulagimo u ljetni kolovoz koji će također hitro proći, a potom naša djeca i mladež usmjerit će svoj hod prema školi i školskim brigama.

To će biti vrijeme kad će kršćanska djeca i mladež savjesno promisliti i na svoj VJERONAUK !

Nužna i odgovarajuća priprema za Prvu sv.pričest, a sada jednako tako i za slijedeću sv.Potvrdu, a također i za budući kršćanski život- svega toga ne može biti, ako se odmah tada ne uključe u VJERONAUK !

Nemojte svojim nemarom pripremiti sebi, roditeljima i svima nama muku i nevolju svojim nemarom za

V J E R O N A U K !

Svojevremeno Vjeronauk bit će odlašen i odmah se trebamo savjesno odazvati ...

BOGORÓDICA

PRATI...

"Molim vas, velečasni oče, jednu sveću..! Želim je zapaliti Bogorodici u zahvalu. Jer, znate velečasni, što je samnom bilo?..."

Prolazila sam Beogradom veoma tužna i osamljena. I zapitala sam neku ženu: "Molim vas, gde je ovde Bogorodičina crkva?" A upravo sam se kretala u njezinu blizini. Ušla sam i zapalila sveću. Stajala sam pred Ikonom i plakala. Tužila sam se: "Bogorodice, ako hoćeš možeš me pomoći! Zašto sam osuđena da budem bez poroda? Pomozi mi, Bogorodice!"

Potom sam odšetala do stana moje rođakinje koja me je čekala. Našla sam je s malim Đorđem. A njegovo prvo pitanje beše: "Teta, ti si plakala, što se dogodilo?"

Prekrila sam oči i istrljala pa mi se lako bilo ispričati. A rođakinja će direktno: "Znas Slava, što mi se dogodilo? Htela sam pohoditi Bogorodičin hram, a samnom beaše moj muž. Rekoh mu, da tamo idem, - a on će mi: 'Moja ženo, pa idi, zašto ne, pa ako ja ne mogu, ali ja verujem i častim Bogorodicu..!'

Sve mi se nekako mutило u glavi gledajući kako sam "okružena" Onom koju moli za pomoć...

Od toga je prošlo devet meseci, a ja sam se porodila. Možete znati moju sreću i veselje.

Prošlo je neko vreme, kad sam odlputovala na Ohrid gde mi živi sestra. Prolazeći gradom stala sam kraj Bogorodičina hrama. Ušla sam, zapalila sveću. A vrativ se kući setih se da je rođendan prvi mom Zdravku. A pred dve godine upravo zaplakana stajah pred Bogorodicom u Beogradu.."

STRASNO...

Tisuće ginu - iako rat nije:
Pucnjava ne tutnji,
avioni ne liječu.

Utrobe majkâ ratno je polje:
Dvoje je dosta, i više neću!

O, majko, majko i mi smo tvoje
utrobe djeca kô i ono dvoje...

Trčiš, skupo plačaš i moliš.
samo da nas od sebe odvojiš.

A što su ti tvoja djeca kriva?
Možda samo, - što su živa?

A tako bi rado živjeti htjeli,
tebe, oca i braću voljeli!

Zar zbilja ćeš ubiti nas nevine? Tvoje?
Pogledaj krvave ruke svoje!

Preni se majko, još nije kasno,
Ne daj nas, tvoji smo.

Zar ti nije jasno?
Da grijesiš čedomorstvom?
Pa to je strašno!

Zar možda misliš,
kad nas se riješiš, živjeti sretno?
O vjeruj, majko, da nećeš!

U tebi uvijek ćemo biti,
i dušu tvoju mučiti vječno!

A . S .

20 godina

BANKE SV. JOZIPA

Prošlo je podosta vremena od posljednjeg članka u "Lanterni" posvećenog djelatnosti naše župske karitativne ustanove "Banke sv.Jozipa". Upravo ove godine (6.III) prošlo je dvadeset godina od osnutka pa je pravo da se taj jubilej obilježi makar kratkim prikazom 4jene rada takom ovog dugog razdoblja.

Na čelu "Banke" je Proto i Prokura od nekoliko članova predstavnika župske zajednice i naših triju Bratovština, župnik-opat je moderator.

Sastanci Prokure održavaju se nekoliko puta na godinu: redovito uoči Gospe od Zdravlja, Božića i Uskrsa, te kad god se za to ukaže potreba. Zadaća Banke je materijalna, moralna i svaka druga vrsta pomoći braći u nevolji bez obzira na vjeru (ili nevjeroni) to ne samo u Korčuli, već svuda po domovini pa i svijetu gdje se može i treba pomagati. Novčana sredstva Banka dobija od znanih i neznanih Korčulana i prijatelja iz grada, zemlje, svijeta. Posebno su uobičajeni darovi na uspomenu pokojnika umjesto vjenčaca; no ima nekoliko onih koji smatraju svojom obavezom redoviti mjesечni ili godišnji doprinos dati. Dakako, sredstva kojima je Banka raspolažala nikada nisu bila velika, no s njima se uvijek moglo priskocići u trenucima teške potrebe, bolesti i sl.

Od početka Banka je uvela uskrsno i božićno darivanje potrebnih te starih i bolesnih, posebno želj-

njih naše pažnje, sjećanja, ljubavi. Od Gospe od Zdravlja g. 1967. uveli smo godišnje sakupljanje odjevnih predmeta koja Banka pakira i dostavlja potrebnima na našem području i po cijeloj zemlji, osobito na adrese obitelji s brojnom djecom, središnjem Karitasu u Zagrebu, Ses-trama Majke Terezije i sl.

Banka se uvijek odazivala i apelima za pomoć po-stradalih u potresu i u drugim elementarnim nepogoda-ma i novcem i odjećom. U više navrata sabrana je posebna pomoć za djecu Karitasa u Zagrebu, kao i za teške slučajeve bijede, invalida, bolesnika.

Nabranjanje većih i manjih akcija Banke tokom pro-teklih godina tražilo bi mnogo prostora, a nije ni potrebno: knjiga zapisnika sjednica Prokure kao i knjiga prihoda i rashoda ubilježili su sve obavljene poslove, sve darovatelje, izdatke, a i više od toga: razmišljanja o moralnoj, ljudskoj pomoći i utjecaju mnogima što ne može pružiti nikakav novac ni materijalna dobra, već jedino razumjevanje, lijepa riječ, ljubav.

Nastavljajući svoj rad Prokura vjeruje da će srca i ruke Korčulana i prijatelja dalje biti spremni pružati pomoć braći istom velikodušnošću kao i do sada na čemu svima koji nas prate dobrotom i molit-vom izrazujemo topli, jednostavni HVALA.

Sjetimo se pokojnih članova Prokure:
Vilma Paljević, Jela Tvrdeić, Terezina Sarnečić, Kla-ra Stražićić, Sonja Foretić.

Gospodin im udijelio vječni mir !

A ne ćemo nikada zaboraviti riječ Učiteljevu:
"Što ste učinili jednom od ove moje najmanje braće-meni ste učinili!"

DAROVATELJI BANKI KROZ VRIJEME OD G. 1982 :

1982 : KORČULA (posebno): Ivica Kačić, Dr Renči Šteka, Tīna Sessa, Ruža Maričić, SS. Dominikanke, Katica Ber-nardi, Paula Šeparović, Marija Milat, Jakov Vilović, Ma-rija Ciprijan, Vica Kušpilić, Tomazina Filippi, Anka

Humić, Alena Fazinić, Inka Krenos, Bratovštine; DUBROV-NIK: Kuzma Kaštropil, Ivo Fabris, Dr Vinko Foretić, Ma-rija Nodari, Vinko Ivančević; SPLIT: Anka Kaliterina, Marinka Zec, Marija Kovačević; ZAGREB: Sergije Fore-tić, Marinka Kamenarović, Dr Vojmil Vinja; ZADAR: Dr Ivo Arneri; POTOMJE: Radica Peručić; SLUNJA: Ana Blaga-jec. - MONTE CARLO: Ivo kap. Sladović; ITALIA: on. Ni-cola Portolan.

1983: KORČULA: Luca Guerrini, SS. Dominikanke, Marica Šrebrić, Marija Ciprijan, Katja Gatti, Marija Vučković, Gromo Giaschi, Tonči Brčić, Inka Krenos, Tonči Napot-nik, Švetko Tedeschi, Toni Bernetić, Jakov Vilović, Ri-ta r. Smrkinić; DUBROVNIK: Oluja Giaschi, Iskra Arku-lin, Erminija Lučić, Nana Fabris, Ivo Fabris, Dr Vinko Foretić, Milo Foretić, Lile Kuznić, Ivo Radica, Tina Radica, Vinko Ivančević; SPLIT: Marija Kovačević, Ma-rinka Zec, Anka Foretić, Marija Milat, Josip Petrone; ZAGREB: Tonko Radica, ob. Bilić. : RIJEKA: Ante Bandalo; - INOZEMSTVO: USA: Marija Barber r. Đurđević; ITA-LIJA: Marija Salvatore; - MONTE CARLO: Ivo kap. Sladović.

1984: KORČULA: Marija Ciprijan, SS. Dominikanke, Mari-ja Kapor, Jakov Vilović, Blago Kapelina, Tomazina Fi-lliipi, Frano Kačić, Toni Bernetić, Andre Vilović, Marin-ko Vilović, Tinka i Toni Sessa, Nevenka Hočevar; DUB-ROVNIK: Tina Radica, Zana Fabris, Marija Nodari, Vin-ko Ivančević, Dr Vinko Foretić, Marija Sessa; SPLIT: Marija Kovačević; OREBIĆ: Sestre Peručić; RIJEKA: Mi-lo-rad Fattorini; ZAGREB: Marinka Kamenarović; OSIJEK: Na-da Demetrović; ZAGREB: Frano Matijaca; INOZEMSTVO: Švicarska: Maria Nicolet; MONTE CARLO: Ivo kap. Sladović; ITALIA: Maria Salvatore, Maria Sachetti.

1985: KORČULA: Marija Sladović, Marija Ciprijan, SS. Dominikanke, Draga Fabris, Inka Krenos, Marinko Vilović, Blago Kapelina, Ana Brčić, Nevenka Hočevar, Jakov Vilović; DUBROVNIK: Dr Vinko Foretić, Ivo Fabris, ob. Nana Fabris, Marija Nodari; SPLIT: Anka Kaliterina, An-te Čuntić, Marija Kovačević, Ivo Novak, Ruža Maričić iz ZAGREBA; OSIJEK: Nada Demetrović; - INOZEMSTVO: Ma-rija Barber iz USA. Ivo kap. Sladović iz MONTE CARLA.

GLAS IZ MISIJA

Sichili-ZAMBIA

Franjo Markić, misionar

... Sjećate se i obnavljate svoju misijsku fantaziju iz mlađih dana. Da, misije i rad s misijama danas je i te kako promijenjen. Dobio je nove oblike. Nestalo je davanja samo materijalne pomoći, jer su koliko-toliko ljudi krenuli naprijed. Nestalo je dugih, bijelih brada misionarskih, odn. veoma se smanjio njihov broj kao i što su nestale i mnoge misijske škole, a koje su dale sve one koji danas javno djeluju. Smanjile su se i gradnje koje su bile nužne za rast i napredak. Može se i bez bjeline misionarske koja je bila sastavni dio rada.

I u mojim mislima bilo je puno ovoga prisutnoga. Ali sam ovdje doživio puno toga različitoga. Samo su ljudi ostali isti. Mislim sa svim svojim duševnim mukama i opterećenjima. Teško je promijeniti stoljetne običaje, ali ipak se mijenja puno toga.

Najprije se treba naučiti ponašati s ovim čovjekom. Iako imamo još puno starih načina postupanja sa ljudima, ipak dio kulture zadire i u njihovo ponašanje. Nije nikakvo čudo da su još na snazi stare kazne za pojedinu vrstu izgrednika ili prestupnika. Na pr. za krađu, pa i jedne kokoši uhvaćen na djelu, se

batina i to bez milosrđa. Ništa zato što su modrice ili krv po tijelu, A zna se dogoditi da pojedinci i umru.

A što se tiče duhovnih stvarnosti tu su stvari i te kako teške. Nije teško i katolicima sudjelovati na pojedinim sastancima "izgonjenja" zlih duhova. Katolici na tim vračarskim sastancima! Ipak, malo po malo osobe uvidaju pogubnost sudjelovanja za njih same, pa znaju i odstupaju.

Još je mnogih koji ne znaju za Isusa ili su ga mnogi ostavili a prešli u razne sekte. Još ima područja gdje je sasvim mali broj krštenih. Zna se i sada pod stablom okupiti i razgovarati. Oblikuju se nove zajednice i pokušava im se uči jepiti Isusova prisutnost. A nije ništa strano da ljudi u jednom selu izaberu vodu crkvene zajednice koji je kršten, ali u isto vrijeme je i tri žene.

Cesto puta mi je palo na pamet kako i ovdje vrijedi Codex Crkve, ali je usmjeren na čovjeka, a ne na slovo paragrafa. Znam da su paragrafi i za čovjeka. Ali ga treba najprije odgojiti da bim se mogli paragrafi pravilno protumačiti i da bi mu poslužili za duhovni rast.

Meni je ovaj teže raditi, ali ujedno je i veće zadovoljstvo. Otvorene su ruke i prihvatiće su sve akcije. Izgleda mi, barem što sam mogao do sada uočiti, da će trebati sve dati na osmišljenje čovrnog života. Sunjja i bezvjerje se isprepiću. Kako doskočiti jednom i drugom? Eto, u tomu je naša zadaća i naše poslanje. Kako otkrivati vrijednosti koje treba živjeti? Samo se može s Isusom ulaziti u takove zahvate.

... Hvala Vam na toplini i širini misli. Ja sam dobro. Pa što bi bilo ovamo s bolesnima? Vrijeme kiša se polako povlači. Šaljemo Vam toplije dane. O pomoći koja bi dobro došla, može se slati u paketima papirnatim obloženi platnom. U robi bi dobro došla i koja riblja konzerva...

Moli za Vas i cijelu Zajednicu Vaš Franjo

NAŠE RUKE

Ptice nemaju ruke,pomažu se kljunom.Ni ribe nemaju ruke,pomažu se perajama. Ni mačke nemaju ruke pomažu se šapicama. A čovjek? On ima ruke,i one vrše najrazličitije uloge.Evo nekoliko vrsti ruku:

RADNE RUKE! Ima ih na njivi.Ima ih za volanom na cesti i u zraku. Ima ih za kormilom na moru. Ima ih u uredu,u rudarskoj jami,s metlom u ruci. Posvuda. Gdje ima rada,ima i ruku.

ČITALAČKE RUKE! Slijepcima su ruke:oči.Puzeći po izbočenim točkama Braillovog pisma čitaju kao da vide. Opipom svojih prstiju.

LJUBAZNE RŪKE! U pozdravu,u zagrljaju izriču o Božiću,Uskrsu,o imendanu iskrenu radost.A isto tako u povodu smrti izriču iskrenu sućut.

STRUČNE RUKE! Glazbene sviraju,kovačke kuju,krojačke šivaju,poljodjelske kopaju,zidarske grade,svećeničke blagoslivljaju,liječničke operiraju...

OBILJEŽENE RUKE! Yele stručnjaci da se otisci prstiju pojavljuju već u četvrtom mjesecu nakon začeća. Otisci ruku su svojstveni svakoj osobi,na različiti način.Kao neka vrst osobne kartice.

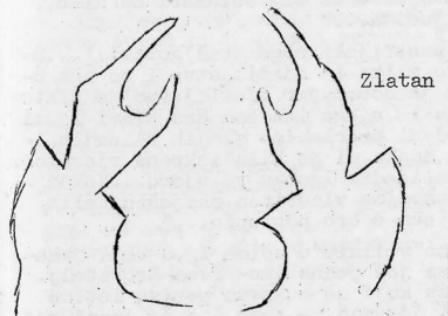
RAZBOJNIČKE RUKE! Kad se sklope na molitvu,otvaraju nebeska vrata.Kao da pridignu telefonsku slušalicu pa dozivlju nebesa. S druge strane je Bog koji rado prihvaca slušalicu pa ulazi u razgovor molitveni.

MARIJINE RUKE! Nosile su,njhale su,grliile su Isusa.Prale su njegove haljine,kuhale su Isusu,dvorile su ga. I na kraju,ubijena na križu,prihvatile su sveto tijelo Isusovo.

ISUSOVE RUKE! Dodirivale su oči slijepaca,i oči su slijepje čudom progledale.Dodirivale su nijema usta,i usta bi progovorila. Ispružene prema olujnom moru stišavale su vjetrove i valove. A na križu čavlima probodene,otkupile su svijet.

... Što mislite,koje su ruke najmoćnije među ljudima? Kažite bez okljevanja: Sklopljene ruke,molitvene ruke! Ovakve su ruke ključ kojim se lako otvaraju nebeska vrata.

"... i ruke su naše od zlata,
od zlata naših ruku blistaju dani naši,
ko blistavi đerdani zemlji oko vrata"
(Vesna Parun)

Zlatan Plenković

TVORJA"

Počnimo svoje razmišljanje na primjeru dvojice, jamačno i tebi poznatih zvijezda nogometnika, na njihovim izjavama o sebi i o "svom ja". Što su izjavili novinārima? Evo ih!

K a l t z (njemački nogometničar) izjavljuje: "...Moja povezanost s ocem, koji je bio veliki vjernik, bila je presudna za moj karakter. Njegova se vjera očitovala u čudorenom načinu života, u njegovoj želji da bude svima od pomoći, u njegovom slavljenju Boga. Ja sam želić biti njemu sličan... te navike prisvojiti kao svoje. Počeo sam odlaziti na misu, želio pomagati ljudima..."

F r a n k l (austrijski nogometničar) govori: "...Svi nosimo mnoštvo slika iz djetinjstva i to nas uvek prati... To je dobro, jer djetinjstvo je čistoto i spašeni smo ako iz njega izademo kao pravi ljudi koji nisu opterećeni problemima svojih bližnjih ili nečim drugim. Majka mi je bila iskrena vjernica. Ja sam od nje naslijedio ljubav za vjeron... Nakon svakog čina pred svojom vlastitom savješću želim provjeriti da li sam dobro postupio..."

Tako ta dvojica "velikih" u očima ljudi. Ali jamačno da si čuo i za još jedno ime- Ivan Krstitelj. Čuo za ime mladića koji se odazvao pozivu istine, što ne prolazi. A odazvao se zato što je imao "Svoj

ja", slijedio Istinu Isusa Krista, postao velik u Božjim i ljudskim očima i za pohvalu dobio veliko priznanje pred svijetom riječima samoga Krista, a one glase: "...Što ste izišli u pustinju da vidite? Trsku koju vjetar ljudi? Ili što ste izišli da vidi te? Ovjeku u meke haljine obućena? Eto, koji nose meke haljine u kraljevskim su dvorovima. Ili što ste izišli da vidite? Proroka? Kažem vam, još više nego proroka. Jer je ovo onaj za koga je pisano: 'Evo ja šaljem angela svoga pred licem tvojim koji će pripremiti put tvoj pred tobom...'."

Možda ćeš pročitavši opis tog divnog mladića i njemu pohvalu ipak samo puhnuti pod nos i reći: "Bilo pa prošlo..."

Loše, loše, kad bi to učinio. Jer znaj, da je taj mladić u svojoj nutrini osjetio da ga Najveći poslao da za nj svjedoči, da ga naviješta, da pomogne svoju osobnost, "svoj ja" u kome je sadržano sve: njegova osobnost, njegovo uvjerenje i pravac djelovanja. Bio je samo jedan baš takav kakav je bio i shvativši "svoj ja" i svoju zadaću, zbog koje je poslan na svijet, izdržao i do smrti ostao čvrst i za svoj "ja" žrtvovao i život.

Jesi li ikada do sada pomislio da si i ti samo jedan takav kakav jesu među milijunima? Da i ti samo ti imas "svoj ja", svoje poslanje, svoju zadaću koju treba izvršiti u životu za sebe i za druge, te da i o tebi ovisi hoće li ljudi biti dobri ili zli? Jesi li ikada razmišljao što to nosi u sebi a što si primio od svojih najbližih- oca, majke, Crkve kao riječi, savjet, upustvo za život da postaneš sretan i da ti bude lijepo na svijetu, ali i da pomogneš drugima da im bude dobro i lijepo? Jer ne zaboravi: ti si zadužen, odgovoran da svijet postane bolji i lijepi. Ako te ne izvršiš, te ispoljiš samovolju, podvrgneš se samo komandiranju svoje nutrine, nezrele i neiskusnenosti postaješ diktator ili lijenčina koga će mnogi prezreti i prokljinjati. Samo pogledaj povijest!- Dakle: "tvoj ja", a to si ti čitav, dušom i ti lom može biti trska kojom svaki vjetar njiše

amo tamo ili mukušac beskoristan.

Možda pomicilaš: "Ma, tko to danas može, kad te svuda i svagdje i svakamo povlače... amo i tamo; jedni govore ovako, drugi onako, a stotine tvrde..." na našoj je strani istina!" Ne može se danas mlad čovjek suprostaviti valovima razlivenih rijeka, nego se prepustiti da te nose, nose... pa što bude, a kamo li očelići svoj ja, svoju osobnost, steći čvrst pravac za život.

Ako tako misliš, već pomalo nazirem u tebi kukavicu koji se ne usudi suprostaviti se struji života koji ti ne odgovara. Gore sam ti spomenuo i naveo samo dijelice priznanja dvojice mlađih koji se kreću među miljunima koji ih hvale, koji im plješću, iz čijih žepova viri more novaca, a ipak ostadoše čvrsti i ne pomamiše se za pljeskom ljudi i mnoštva, već idu stazom svoga života poslušavši iskusne, svoje najbliže. Osjećaš li (podsjecam te samo!) kako su velike riječi..."Želio sam biti njemu (ocu) sličan..." - ili... "Pred svojom vlastitom savješću želim provjeriti..." - Upoznaše "svoj ja" i doživješe slobodu da se daruju drugima u lijepom ponašanju koje i druge vodi k boljem i ljepšem...

Svijestan li si i ti sebe? Je li u tebi razorni vulkan što riga otrovne plinove ili toplo sunce što izbacuje snopove svjetla?

Razmisli, povuci se u sebe i saznat ćeš sve.
A dotle:

ostaj mi zdrav i čio-
te ne budi trska već hrast
što bure ga nikad srušiti neće,
drugima izvor mira, radosti, sreće...

Franjo Balog

PA BIRCI

čitanje ...

"... Pročitao sam zadnju Lanternu na dušak i sa zadovoljstvom. Ig nje odsjeva djelo akcije i plodovi tog nastojanja. Mislim da se vidi kad se čita toliki spisak onih koji Vam svojim skromnim doprinosom pomažu oko izdavanja Lanterne i popravka Vaših sakralnih objekata. A oni su iz domovine i inozemstva. Oni koji Vas pomažu to su redovito Vaša duhovna braća i sestre, Vasi prijatelji u Njegovu Duhu. To znači da oni osjećaju i doživljavaju Vašu pastirsку brigu. Nije to mala stvar.

Malo bode u oči Vaša iskrenost, a u srce još više, kad govorite onako pomalo i pesimistički o jednom dijelu svojih pospanih vjernika, to jest o velikom nastojanju, a malom uspjehu.

Treba znati da uspjesi nisu uvijek vidljivi na prvi i drugi pogled. Vjerski pospenci znaju postati prvi u življjenju vjere. U njima tinja vjera i u datom momentu ona se razgori i više ih ne ostavlja.

Svakako zadivljuje iskrena kritika i samokritika. To znači da niste više Dalmatinac i diplomat, kako sam Vas ja do sada zamišljao, nego Hercegovač ili Ličanin. Za njih kažu da ono što im je na srcu to im je i na jeziku. To je dobro..."

Kotor

fra Andrija Vlašić, o.m.

davni - ²⁶ prijatelj

"... Ovi dana primih LANternu 3-4^{koja} me je mnogo obradovala, jer sam kroz nju vidio prijateljski lik don Iva zdravija i vesela. Kliknuh, po narodnoj pjesmi:

"Ljepše grlo u Miloša carsko,
Ljepše grlo nego li je bilo".

LANTERNU pratim od njenog izlaženja, i mogu reći da je ovaj broj jedan od najboljih.

Želim da i na ovoće ustrajete dugi niz godina!..

Kotor prof.Ignjatije Zloković

srce i duša...

"... Kako je to danas teško i uskladiti godišnje doba i u našoj domovini. Ljeti sve gori od jare i žege, a zimi postajemo smrznute mumije. No ipak Sunce opet zauzimlje svoje minule točke. Međutim naše cijene životnih potrepština dale se u sportaše i postavljaju rekord za rekordima u skokovima u vis i bez motke. Proglasili smo i Godinu pomirenja s Bogom, kao da to i sve ostalo nam niješu bila dostupna? Ali neću zanovijetati "bolje i kasno nego li nikada" - pa tako treba to i shvatiti. Znam da je naša draga Korčula radi opušaka teško stradala. Da se pokuša to pušenje zaustaviti manje strožim načinom Urbana VII. Do 20 cigaret., ajde, ajde... preko 20 - marš iz Œrkve!

Godine idu jedna za drugom, kao jučer para mi se da sam bio s Vama, a eto bojim se da je već prošlo 10 i više godina! (prošlo je deboto 20 godina! op.ur.)

Pa opet mislim da smo u glavnom ostali isti, barem po dobru. A slobodno nam je bilo odstupiti. Ma kć! Mi smo vjerno uz Njega! Ali ipak oprez, da nam pjetao ne zakukurijeka!...

Zagreb

prof Bruno Bulić

"... Za Božić bio sam u lošem stanju zdravlja. A zatim još lošije stajala je moja supruga. Ali uistinu okruženi smo Providnošću: u to nikada dovoljno ne vjerujemo! Ako pak prigrilimo križ on postaje lakši i tada nismo mi koji ga moramo nositi nego Onaj koji i nas nosi, zar ne?

Rekoh da je '42 godine što otkriven je "Krist Na-
pušteni". 24.siječnja 1944.Chiara Lubich posvetiv-
ši se tajno Gospodinu,pobrinula se kako da sv.Pri-
čest dode njezinoj bolesnoj prijateljici.Ova je u-
pitala: "U kojem času je Isus najviše trpio?" Chiara
je mislila da je valjda to bio čas u Getsemans-
kom vrtu kad se krvavo znojio.Ali o.Kapucin je is-
pravio: "Ne,nego kad je zavikao:Bože moj,za ŠTO si
me ostavio?"Jer je u tom času uzeo na sebe sve gri-
jehe ljudske i proživjevši odijeljenje od Oca,u tom
času obnovio je jedinstvo između Boga i čovjeka i
čovječanstva.U tom času je Chiara primila snažnu
inspiraciju darovati sav život i onih koji je sli-
jede kao odgovor na onaj "za ŠTO?"Odатle slijedi p-
ronositi cijelim svijetom jedinstvo koje je do da-
nas doprlo do 150 naroda,a kroz list "Vez jedinst-
va"odn."Riječ života,voden svaki put Kristovom mak-
simom,kao ovaj zadnji Broj. Ali Bog,bogat milosrdjem,
radi velike ljubavi kojom smo ljubljeni-iz smrti-
koju radi grijeha zaradismo,-u Kristu nas je oživio:
(Ef.2,4-5)

Parma 1986.

Remigio i Elda Magnani

Dana 17.srpnja tek.godine ,nakon kraćeg bolovanja preminuo je u Dubrovniku naš veliki i plemeniti

DR VINKO FORETIĆ
veliki povjesničar, naučni radnik, zanosni Rekovac.
Evocirat ćemo uspomene na Njega u slijedećoj

L a n t e r n i -

prije 500 godina

22. kolovoza g. 1486

po našem proslavljenom majstoru i umjetniku

MARKU ANDRIĆ

započela je gradnja našeg veličanstvenog

sakralnog i kulturnog spomenika

CIBORIJA SV.MARKA

24. kolovoza 1986. uvečer u 21 sat

u Korčulanskoj Katedrali Sv.Marka

uz birani program održat će se prigodna

AKADEMIJA

Pozivamo Vas da svojom prisutnošću počastite

Uspomenu na ovog našeg Majstora - Umjetnika

i na Njegovo djelo

Uprava Katedrale Sv.Marka - Korčula

brat

"... Svaki broj "Lanterne" za sve nas je znak Vaše posebne pažnje, brige i velikodušne žrtve kojom unatoč dugotrajnih bolova, uspjevate stignuti obavijestiti nas o cijelokupnom radu i apostolatu u gradu i na Otoku. A Vaše čestitarske želje za velike blagdane poseban su znak prijateljstva prema svima nama.

Hvala Vam na svemu tome. Bog Vam dao snage da ne sustanete nego da i nadalje pratite ukorak zbijanja u općoj i domaćoj Crkvi nastojeći to najbolje prenijeti i na ovu našu mjesnu Crkvu...
Smokvica

Don Stanko, Dr Lasić

davni suradnik

"... Vodič koji nam tumači centar ovog dalmatin-skog grada (otok vanredne ljepote i posjeta) požurio se reći nam: Moramo se žuriti, jer za malo tu će biti jedna procesija..."

Sjećat ćemo se ove prigode. Sve je odzvanjalo jednom sekularizirajom sredinom kupališnog mjeseca: procesija je prolazila između turista koji su mazali sladolede i kraj lokalna indiferentno rastvoreni, dok je iz porta odzvanjala folklorna muzika; nikakvog znaka, sudjelovanja svećanosti na prozorima kuća ni znaka pobožnosti prolaznika. Ali isto tako bijaše vidljivo i dana ljudska stvarnost sasmostasna jasna i društveno zasvijedočena: stotine osoba koje su napustile svoje kuće i posao za slaviti veliku liturgijsku svećanost. A župnikove riječi odzvanjale su ne nekim humanita nim naglaskom ili društvenom analizom, nego ispunjene radosnim razmišljanjem o Prisutnosti i pozivu na klanjanje i obnovi savjesti o Kraljevstvu od Boga danom koje obogaćuje siromaštvo naših dana i odnosa. Od tamo nam stiće pravi ideali i druga ljudska logika.

Neobično bijaše osjetiti da smo mogli slaviti Tijelovo baš u danu u kojem kršćanski svijet slavi kroz sema stoljeća, valjda baš zato što se nadosmo u jednom "socijalističkom mjestu". u osnaženju jedne Crkve koja živi".

(Iz talijanskog časopisa, Gorizia g.1985.)

PISANA RIJEĆ O KORČULI

ANTE KALOGJERA sveuč.prof.dipl.inžinjer strojarstva počeo je god.1978.izdavanje serije svojih ravora pod naslovom IZVORI ZA POVIJEST OTOKA KORČULE koji sadrže na hrvatskom jeziku prijevode spisa javnih bilježnika što su djelovali na otoku Korčuli u XVI,XVII,XVIII st. Spisi su pisani latinskim i talijanskim jezikom i nalaze se pohranjeni u Historijskom Arhivu Dubrovnika. Osim toga serija radova sadrži prijevode matičnih crkvenih knjiga krštenih i vjenčanih u gradu Korčuli od 1583.godine do god.1946. Umnogeni i uvezani radovi autor je ustupio Arhivu Hrvatske u Zagrebu,Historijskom Arhivu u Dubrovniku,Arhivu Opatske crkve u Korčuli,Muzeju grada Korčule,Arhivu crkve u Blatu i Za vičajnom muzeju Blata.

Ukupno ima 32 sveska,i to:

7 sv.Javni bilježnici 1501-1716.

1 sv.Livelci Kaptola u Korčuli.

1 sv.Stampa Nobili abitanti nel Casal di Blata.

3 sv.Oporuke stanovnika otoka Korčule 1502-1785.

2 sv.Vodeni znakovi-filigrani od 1501-1850.

1 sv.Prezimena stanovnika Blata u XVI st.(što je u prošlom popisu pogrešno upisano na ime Dr Anta Kalogjera- ispričavamo se Autoru!)

18 sv.Matične knjige krštenih i vjenčanih grada Korčule 1583-1946.godine.

Dr.Ante KALOGJERA,sveuč.prof.Split:Korčula-razvoj grada i suvremene funkcije,Geografski Horizont,g.XXXI,br.1-4,Zagreb 1985.

GOVORI VAM LANTERNA

Već je dvadeset godina i dvije što Vam ulazim u kuću noseći Vam Vašu Korčulu u mnogovrsnom ruku. Nekada i po tri puta,a u zadnje vrijeme dva puta. Moj pisar i kompozitor upisao se u bolesne ljudе. Pad standarta je i mene pogodio jer su materijali veoma poskupili,a i poštanske usluge.

Don Ivo bi želio prepustiti i Župu i Lanternu drugome i to dok ga još nije zgrabilo jedna starost i skleroza pa da uzmognye drugome predati određeni kvantum saznanja i i skustva kroz 36 godišnjeg rada u korčulanskoj zajednici.

Nažalost još se ne ukazuje dobrovoljni i prikladni nasljednik kojega bi o.Biskup mogao pružiti. Srećom imamo zauzetog i energičnog katehetu koji se boriti za ideale koji su nedohvatni.

Razumljivo je što uz ove okolnosti nema mogućnosti češće izaslaska Lanterne.Velika je sreća što gđa Lina Goravica svesrdno pomaže u tehnički slaganja i pošt.doprime lista.Silna je to pomoći.

Iz pisama zavičajaca i prijatelja vidi se njihovo oduševljenje i nestrpljivo isčekivanje svakog novog broja.Oni čitaju Lanternu"od prvog do posljednjeg redka".Oni i pomažu svojim doprinosom mogućnost njezinog izlaženja.

Tako je Lanterna izdala u 500 kopija za Korčulu,500 komada za Jugoslaviju,a oko 200 komada za inozemstvo.

Bez obzira na sve izloženo bilc bi teško, bolno i sa svakog pogleda nerazborito prekinuti ovaj tok. Svakako dakle, traži se Vaša dalnja podrška i pomoć koja se može izraziti na više načina. Nutarna struktura Lanterne ostat će i dalje slična ovog. Držat će se da kće Lanterne sv. Marka na vrhu zvonika i ovih dragih zidina grada. Neka je i kampanilička i lokalna. Imamo veliku mnoštvo druge štampe koja donosi domaće i svjetske događaje i probleme.

Međutim slijedećim brojem Lanterne izvršit ćemo izvjesnu korekturu, selekciju. Lanterna neće krenuti na put do kuće onih koji se možda godinama nikako nisu javili, koji ne dade nikakva "znaka života". Nama je moralni interes da nas svi Vi pratite i čitate, ali smo željni barem nekada od Vas male vijesti da suosjećate s nama.

Ako bismo ovom selkećijom primaoca nekoga ražali molimo od njega bilo kako samo želju primanja i Lanterna će odmah u kuću, grad, zemlju dotrčati...

Znači dakle da bi slijedeći broj prema Božiću bio upućen u manjem broju ctišaka.

Na stranicama Lanterne vidljiva je suradnja naših dragih pomagača, prijatelja. Dozivamo na to i druge. To je uvijek dragocjena i zanimiva pomoć. Velika im hvala!

Podržimo jedni druge prijateljskim srcem i molitvom. Kad uzmognemo i novčanim doprinosem.

I ovako trebamo nešto doprinijeti da sve bude dobro i boljemu da krećemo.

" L A N T E R N A "

...- 33 -

500 g. ANDRIJIĆEV OG CIBORIJA

Korčula je grad koji po jasnoći rasporeda elemenata gradskih atributa može poslužiti gotovo kao apstraktan, opći model idealnog evropskog srednjevjekovnog grada. Ono što ga čini, međutim, posve osobenim -pored njegova jedinstvenog položaja na poluotociću isturenom u jezerski mir kanala u kojem se podno bričkog hrpta pelješke Vipere sjatiše otočići kao iz nekog Vergilijevog krajolika - jesu brojna pojedinačna umjetnička djela koja bi svojom vrijednošću trebala ući u osnovne preglede naše i opće povijesti arhitekture. Među djejima koja su već visoko vrednovana ističu se ona Marka Andrijića. Arhivsku krštenicu izveo im je akademik C. Fisković u svojoj knjizi o korčulanskoj katedrali u kojoj je prvi put zaokružio dotad posve nepoznat Andrijićev umjetnički profil.

Marko 13.II. 1481. sklapa ugovor o projektiranju i gradnji završnog dijela zvonika koji u cijelosti predstavlja jednu od ishodišnih točaka renesanse na našoj obali i na temelju kojeg 1484. postaje protomagistrom svih javnih gradnji u gradu. Njegov remek djelo svakako je ciborij kojeg je pred ravnim pola milenija, 22.VIII. 1486. obvezao podići nad glavnim oltarom u mrežkoj unutrašnjosti gradske katedrale. Skladnošću omjeru i klasičnim motivima na kapitelima, koji po sebi predstavljaju antologijske primjere renesansnog stila u nas, Andrijićev ciborij predstavlja zapravo izvornu majstorovu transkripciju poznatog dalmatinskog tipa ciborija s piramidalnim višekatnim krovom u renesansni stilski jezik, a prototip mu bio bio trogirski ciborij - djelo majstora Radovana i njegove radionice sredinom 13. stoljeća.

Već i preliminarna analiza Andrijićevog ciborija

svjedoči o njegovom sigurnom kretanju unutar jednog propočajskog sustava. Međutim, u ovom času (od te spoznaje) možda je zanimljiva jedna hipoteza koju ovdje prvi put iznosimo: moglo bi se, naime, reći da se pri prvom pogledu klasični, vitki stupovi ciborija doimaju predominantni u odnosu na njegovo trokatno nadgrada. Njegov "zgnječeni" šatorasti krovčić doimje se (i ne samo svojom neotesanošću izvedbe) námetnutim cijeloj kompoziciji - na mjestu gdje bi se prema analogijama, mogla očekivati lanterna.

Postoji, međutim, u malom lapidariju Opatskog dvora jedna škropionica koju je 1914. klesar B. Gvaltieri izveo upotrebivši pritom za njen središnji dio očigledno završni dio jednog ciborija (u bazi osmerostran, u vijencu kružan) okrenuvši ga naopako. Po dekorativnim elementima, fijalama, ažuriranim kolutovima, zupcima, stiliziranim akantovim listovima - nedvojbeno se može utvrditi da se radi o Andrijićevom djelu. Ornamentalni dijelovi sa stražnje strane tek su naznačeni kao što je to slučaj sa stražnjim dijeđovima ciborija u katedrali. Ali, pored ostalih veza, treba istaći najvažniju po dimenzijama ovaj dio iz lapidarija upravo prijanja na treći kat ciborija, krunеo i ga logično s lanternom; dovršavajući ritam smatnjivajući broja prošupljenih kolutova (4, 3, 2, 1) na katnim stranicama; uspostavljući složeni konstruktivni prenos od kvadratne osnove prema osmerostranom krovu i kružnom zaključku kao što je Andrijić u većem mjerilu na zvoniku već razradio.

Ciborij je očigledno bio jednom razvrgnut i to vjerojatno radu njegova povlačenja unutar apside. Tom prigodom na njenim bokovima otvoreni su veliki prozori koji ranije ne bi imali pravog smisla. Vjerojatno je pre seljenje ciborija i njegovo skraćivanje bilo izvršeno za biskupa Kosirića na prelazu 18. i 19. stoljeća.

Ukoliko nastavak istraživanja potvrdi ovu hipotezu koju smo u najgrubljim crtama odvazili ovdje prikazati, majstorovo djelo ponudit će neke zaista nove interpretativne mogućnosti i omogućiti da se Andrijićeva uloga u razvitku povijesti umjetnosti u nas sagleda pod novim svjetлом.

J. Mr Belamarić

VEKROLOG

1.XII 1985. u dubrov.bolnici predao je Bogu svoju dušu VJEKOSLAV CURAĆ u 68 god. života. Kratka bolest hitro je dokrajčila njegov život kojeg je sproveo u velikom trudu i žrtvama.

23.XII blago je u Kristu preminuo MATO MAROVIĆ u 80 godini tražeći u "Kalošu" u Veloj Luci sebi pomoć. Ostavio nas je ne dugo poslije svoje divne supruge Dinke. Bio je brižni otac i veliki kršćanin.

3.I 1986. u dubrov.bolnici je u Isusu preminula MARA FARAC od 65 godina. Pokopali smo je u Sv.Luke gdje je obitelj sagradila novu grobnicu.

4.I puna vjere i predanosti Gospodinu preselila se Bogu MARIJA SANSOVIĆ u 87 godini. Skromna i jednostavna, puna dobrote i Boga.

18.I Gospodin je iz dubrov.bolnice k sebi pozvao SONJU FORETIĆ od 63 godine. Iako je dugo bolovala nismo mislili na brzu smrt. Bila je hrabra i plemenita Dubrovčanka ud.pok.Mladena.

23.II poslije veoma dugog bolovanja u Splitu gdje je živio sa svojom obitelju preminuo je DR DINKO MIROŠEVIĆ u 88 godini. Mrtve tijelo privezeno je k nama te je pokopano u obitelj.grobnici-kapeli

u Sv.Luke. U Korčuli i u Splitu zarezao je svoje ime kao vrstan liječnik i domoljub.

28.II prestalo je kucati mučeničko i dobro srce našega TONI FILIPPI u 65 god.života.Dugu bolest snošio je smirenio i hrabro.Krist ga jačao u bolima.

24.IV smrти je podlegao BRANIMIR ŠAIN od 77 godina.Bijaše brat divnog kršćanina i sjajnog klesara pok. Marina. Pokopan je na građanski način u Sv.Luke.

6.V je Gospodin k sebi pozvao ANKU DUŽEVIĆ u 55 godini. Iskreno smo žalili ovu preranu smrt ljubezne kršćanke, a supruge našega Iva vanredno vjernog i požrtvovnog kršćanina.

13.V nakon dugog bolovanja Isus je k sebi preuzeo iz ljubeznog krila obitelji JULKU KAČIĆ u 72 god. Kako bijaše prožeta duhom pune ljubavi prema svojima tako bijaše predana i svom Isusu.Veliko mnoštvo građana osjećajno je pratilo njezine smrtne ostatke na pogreb s čašću i suošćejanjem.

12.VI smirenio u Gospodinu predao je svoju dušu NIKOLA MANOT u 80 god.života.Svojevremeno bijaše odličan soboslikar i savjestan majstor.Njegovi najblizi iskazali su mu uzornu ljubav i dobrotu.

24.VI nakon kraćeg bolovanja primila je krunu nebeskog života i radosti MARICA ud MATKOVIĆ u 87 god.života.Korčula je ovom smrću izgubila divnu staricu, uzor majke i kršćanke koje je svakomu nosila svoj umiljati smješati, ispružeci ruku pomoćnicu svakomu, a svesilno srce svojim u obitelji žrtvama i razborom kako malo tko drugi.

Korčula ju je ispratila u najvećem broju duša.

U našem Domu staraca preminulo je par dobrih starija koje pripadaju župskim zajednicama u našem susjedstvu.

Njihova mrtva tjelesa bijahu uređena po Sestra i prevezena u pripadajuća sela te tamo pokopana. Sve bijahu u rukama Gospodnjim patnjom i Tajnama.

SMRT JE POHODILA I MNOGE IZ KRUGA NAŠIH DOMORODACA I PRIJATELJA TE IH SPOMENIMO U MOLITVI BOGU :

30.X 1985. u Trstu je blago u Kristu preminula starija LUIZA ZERBONI.Poznavala je nas i naš kraj i uvijek se interesirala i požrtvovno nas pratila.Bila je žena velike vjere i nadahnute ljubavi.

20.XII Isus je preuzeo iz krila svojih dragih LJERKU ud NIKOLE ŽUPA u 91 god.života,a nakon kratke svoje bolesti.Nosila je Božja odlikovanja žene,majke i kršćanske duše.To je mati našega gospora Matka.Sav se Orebić i okolina s prijateljima zgrnuli da se oproste od nje i odprate je Gospri od Čudjeljaka.

4.I 1986. U Anconi je naglo preminuo ANTONIO SMERCIJINICH sin pok.štor Ljubomira.Blagoslovljeno je živio sa svojom obitelju.A kad je pred nekoliko godina pohodio svoj stari kraj otada je s nama održavao srdačne,prijateljske odnose.

12.I u Starom Gradu na Hvaru preselila Stvoritelju naša KATINA MAROEVIC r.Tomović u 92 godini.Ogično je zimu sa suprugom Mirkom sprovodila na Hvaru.Tamo je ipokopana.Bijaše plemenita kršćanka i ugledna među nama.

21.I umro je u dubrov.bálnici DINKO ŠEGEDIN u 64 godini,primivši Utjehe vjere.Mrtvo tijelo bi ovam prevezeno i pokopano u Žrnovu.

11.IV preminuo je u Dubrovniku PAVO-LINO ŠAPRO u 82 godini.Njegova kultura,kazališna umjetnost i ljubav za tradiciju bijahu posvude znane i priznate.Bio nam je Sasvetanin i rado nas pratio dobrotom,darom i suradnjom.

31.III blago u Kristu preminuo je JURAJ MIKLAUŽIĆ u 72 godini,župnik Cirkvene kraj Bjelovara.Don Ivi kao mlađomisniku bio je župnik,kojim je proveo prve teške godine rata i sačuvao srdačnost i bratshtvo do kraja.Rado nas je pratio preko Lanterne.Bio je savjesni službenik Crkve,društven,popularan.

NA TABLUNU

Gовориду да је још за вриме покojнега шер Нико-
та Ivančevića prid 80 godina Korčula nan bila mis-
to od furešti. Ali što je ovo danaska,deboto se za
inšempjat! Ima hi tri četiri puta više nego li doma-
ćih.Fa je lasno bilo u ono vreme bit čičerone za o-
no fregulu turista fureštih.Dugo vrimena to su bili
za one više i boje dotur Jure Arneri i šer Stipe I-
vančević a u ritko i dun Mašo opat.Na pijaci i za
hi uvuć u crikvu bi je pokojan Steno i mali Ivo sin
pokojnega Anteta Matijaca,zajedno s bratom Franom.
Bilo je i drugih mulaca na pijaci,ali oni su upada-
li i ako su hi ovi glavni pustili.Ovo troje su bili
dobro izmuštrani za svaki jezik.I dobro jim je tor-
na konat,bome!

Svakako je Steno bi kapo.On bi svaki monenat iz
Cirkola di je fatiga s ocem marangunom na pijacu o-
li u crikvu di bi poče sa pripovidanjem o antikita-
dima.

Njegove su one batude što se često ponavljaju:
"Kvesto cr.čifiso e molto antiko:due cento ani
prima da Kristo!" Oli ona druga:kvesto e san Kozma
e Damjan ke ga fato un Blačan!"

A bome u ovo naše vreme čičeruni ima puno,a i
oni znaju kadgod bumbavat.Tako jedna spjegaje doli
u pjanterenu Mozeja grada onega velikog lava od fa-
meje Leoni ovako:

Svi su knezovi u Korčuli bili tovari.Ali bi je i

jedan šesni koji se zva Liune.Zato su mu Korčulani
učunuli monumenat s liunom jerbo nisu bili čapali
fotografiju njegove face..."

A drugi u Veloj crikvi govori:

"Vidite,u oltaru se nahodiu kosti svetega Todora
iz rimskega vrimena.Pa su povije ovega greba izgra-
dili staru crikvu.Ali nju su srušili,a ostavili sa-
mo njegov greb i izgradili drugu crikvu..." A judi
moji,svetega Todora su donili iz Rima tekar u XVIII
stoliču i stavili ga u oltar...

"Gledajte,draga gospodo,ovaj baldahin-ciborij iz-
nad oltara.Gradio ga Marko Andrijić od jednog koma-
da kamena! Isto onako kako smo već videli u crkvi
Svih Svetih gdje se nalazi grupa Pietā izrađena od
jednog komada masline..." I jedna i druga batuda su
za pucat od smiha! ...

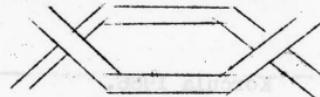
A ova je famoza:

Sprida,na crikvi svetoga Marka,nahodi se do kam-
panela vela glava od slona.To je stari elemenat a-
pulijске simbolike prinesen u nas.A jedan ovako to

"Kad su gradili svetega Marka vajalo je nositi
velike blokove kamena od morskih griža gori na vrh
grada.Tako isto i kolune u jednemu bokunu.Ma ko će
imat toliku forcu?Ni niko moga.I to je stalno kol
mora.Već su mislili prošegat hi na pola.Kad li jed-
nega jutra čapali su na pršinu u Lumbardu veloga sl-
ona koji na mekoj peržini je bi ko pijan.Sekuro ţa
prepliva naš konal i tamo se ingača.Ko bi zna kako
je doša iz Azije na Pelisac!Bilo kako bilo,on jim
je dobro doša:nosi je ovo velo kamenje...Tako su
se skapulali od nevoje.Pa u senjal zafale stavili
su mu monumenat:glavu na crikvu! ..."

Ima ovakvih još puno ma dosta je i ovo.

Naši furešti su u velom lumeru dobre beke pa jim
se more svašta ponudit da progucaju...

S A D R Ž A J :

RIJEČ VAMA	Str.	2
PJESMA: "OBRISI USKRSNE ZORE"	"	5
LITURGIJSKA KRONIKA	"	6
KRONIKA DOGAĐAJA	"	8
BOGORODICA PRATI...	"	13
PJESMA: "STRAŠNO"	"	14
20 GODINA BANKE SV.JOZIPA	"	15
GLAS IZ MISIJA	"	18
NAŠE "RUKE"	"	20
TVOJ "JA"	"	22
PABIRCI...	"	25
PROSLAVA 500 GOD.CIBORIJA SV.MARKA	"	28
PISANA RIJEĆ O KORČULI	"	30
GOVORI VAM "LANTERNA"	"	31
500 GOD.ANDRIJIĆEVOG CIBORIJA	"	33
NEKROLOG	"	35
NA TABLUNU	"	38

ADVERI ANKA - GRAD

Naslovna strana:

KATEDRALA U KORČULI:
KUPOLA ZVONIKA (MARKO ANDRIJIĆ, XV ST.)

Izdavač: Župski Ured, Korčula, ul. Biskupije — Uređuje i odgovara:
Ivo Matijaca, korčulanski opat — Uredništvo: Korčula, ul. Biskupije
— Tisak na vlastitom ciklostilu — Izlazi povremeno
